

Muz., 2021(62): 173-178
Rocznik, eISSN 2391-4815

data przyjęcia – 07.2021
data akceptacji – 07.2021
DOI: 10.5604/01.3001.0015.0682

MUZEALNIK Z POWOŁANIA. KSIĄDZ KAN. DR MIROSŁAW NOWAK (1961–2021) – DYREKTOR MUZEUM ARCHIDIECEZJI WARSZAWSKIEJ

MUSEUM CURATOR BY VOCATION. CANON
MIROSŁAW NOWAK PHD (1961–2021): DIRECTOR
OF THE WARSAW ARCHDIOCESE MUSEUM

Ewa Korpysz

Muzeum Archidiecezji Warszawskiej
ORCID 0000-0002-8936-5043

Abstract: Having fought a long and tough battle against COVID-19, on 11 April 2021, Mirosław Nowak PhD, a theologian, art historian, museum curator, Archdiocese Conservator, and the Director of the Warsaw Archdiocese Museum, passed away. In 1982–1987, Fr. Mirosław studied art history at the History Department of the University of Warsaw, at the same time studying philosophy and theology at the Higher Metropolitan Seminary in Warsaw. Having taken holy orders in 1990, throughout his life he was able to successfully harmonize his ministry with the profession of an art historian. With his research focused on Baroque art, in 2006, he defended his doctoral dissertation on the Chapel of Blessed Ceslaus in the Wrocław church of the Dominicans. Fr. Mirosław Nowak

performed many Diocese-wide functions, with 2013 being for him breakthrough: it was then that he became Director of the Warsaw Archdiocese Museum. Under him, the Museum was moved to a new extensive home in the centre of Warsaw's Old Town; he mounted a permanent exhibition, and created an energetic cultural centre of high impact. At the Museum, he organized lectures, shows, authors' presentations, concerts, and conferences. Fr. Nowak established contacts with other museums in Poland and abroad; he organized around 40 temporary exhibitions, among which the biggest and most interesting was that dedicated to the Silesian master of the Baroque Michael Willmann, The Warsaw Archdiocese Museum will painfully miss a good human and an excellent director.

Keywords: Fr. Mirosław Nowak Warsaw Archdiocese Museum, Solec, 1 Dziekania Street, Michael Willmann's Exhibition, 'ARS SACRA Church Museums and Treasuries' Association.

11 kwietnia 2021 r., po długim i ciężkim zmaganiu się z wirusem COVID-19, zmarł ksiądz dr Mirosław Nowak, teolog, historyk sztuki i muzealnik, Konserwator Archidiecezjalny i dyrektor Muzeum Archidiecezji Warszawskiej (MAW).

Ksiądz Mirosław urodził się 19 września 1961 r. w Warszawie. W 1981 r. rozpoczął studia na Wydziale Geodezji i Kartografii Politechniki Warszawskiej, ale Jego silne zamiłowanie do sztuki sprawiło, że po roku nauki zmienił decyzję, zrezygnował z Politechniki i przeniósł się na Uniwersytet, by studiować na Wydziale Historycznym w Instytucie Historii Sztuki. W 1987 r. napisał, pod kierunkiem prof. Mariusza Karpowicza, pracę magisterską na temat wystroju kościoła karmelitanek bosych w Lublinie, opublikowaną kilka lat później¹. To była jego pierwsza ważna „przygoda” ze sztuką.

A jednak sztuka nie była jedyną i najważniejszą pasją Księdza Mirosława. Od dawna dojrzywało w nim powołanie kapłańskie. W 1985 r., jeszcze w trakcie edukacji uniwersyteckiej, rozpoczął studia filozoficzno-teologiczne w Wyższym Metropolitalnym Seminarium Duchownym. 24 maja 1990 r. przyjął z rąk kardynała Józefa Glempa święcenia kapłańskie. Został księdzem.

A więc kapłan i historyk sztuki. Te dwa obszary – wrażliwości na piękno duchowe i artystyczne – znakomicie się u Niego godziły i uzupełniały zarówno w pracy duszpasterskiej, w codziennym obcowaniu z przedmiotami zabytkowymi w świątyniach, jak i w badaniach naukowych, które kontynuował. Doświadczenie teologiczne pozwalało mu lepiej zgłębić i tłumaczyć treści dzieł, a z kolei wiedza historyka sztuki pomagała trafnie oceniać wartość obiektów sakralnych, z którymi miał do czynienia w kościołach, i należycie je chronić. Po święceniach kapłańskich pełnił posługę wikariusza w parafiach w Kołbieli (1990–1991), na warszawskim Bródnie u św. Marii Magdaleny i w Śródmieściu u św. Aleksandra (1993–1997). Już wtedy na lekcjach religii, rekolekcjach i obozach oazowych uczył dzieci i młodzież parternia na piękno.

W 1997 r. został Ksiądz Mirek asystentem kościelnym przy Muzeum Kolekcji Jana Pawła II Fundacji Carroll-Porczyńskich. Praca z dziełami pochodzącymi z różnych epok – od średniowiecza po wiek XX – to dla historyka sztuki duże doświadczenie poznawcze. Tu dochodziło jeszcze doświadczenie ewangelizacyjne, bowiem znaczną część kolekcji stanowią obrazy o tematyce sakralnej. W latach 1998–2003 Ksiądz był zastępcą Archidiecezjalnego Konserwatora Zabytków Archidiecezji Warszawskiej, a w 2003 r. sam został mianowany Konserwatorem Archidiecezjalnym. Był też członkiem Głównej Komisji Konserwatorskiej przy Generalnym Konserwatorze Zabytków (1999–2002), a w latach 2004–2008 członkiem Rady Muzealnej przy Muzeum Łazienki Królewskie. Jednocześnie przez dekadę, w latach 1998–2008, kierował Biblioteką Wyższego Metropolitalnego Seminarium Duchownego w Warszawie. Wykładał też historię sztuki w seminariach w Warszawie i Wilnie, brał udział w konferencjach, a jednocześnie uczęszczał na seminarium doktorskie w Instytucie Historii Sztuki Uniwersytetu Warszawskiego.

Fot. E. Korpysz

Doktorat to kolejny ważny etap w życiu Księdza Mirka. Przedmiotem Jego szczególnych zainteresowań było arcydzieło śląskiego baroku, kaplica błogosławionego Czesława przy kościele dominikanów pw. św. Wojciecha we Wrocławiu. Znakiem dysertacja doktorska, obroniona w 2006 r., została opublikowana w formie książkowej w roku 2011². Ksiądz Mirek dokonał w niej wnikliwej analizy tego wyjątkowego zabytku i ukazał jego niezwykle walory. Podkreślił mistrzowskie rozwiązanie przestrzenne, dające widzowi wchodzącemu do niewielkiego pomieszczenia iluzję obszernego, głębokiego wnętrza. Zwrócił uwagę na program ikonograficzny i wskazał dla śląskiego zabytku analogie najwyższej klasy we włoskiej architekturze barokowej. I od tego czasu to właśnie barok stał się pasją Księdza Mirka.

Praca naukowa wiązała się z badaniami archiwalnymi i terenowymi, z wieloma wyjazdami, które były dla Niego zawsze okazją poznania i zwiedzenia nowych miejsc i zabytków. To zamiłowanie do podróżowania, tak oczywiste u historyka sztuki, narodziło się zresztą dużo wcześniej i narastało, obejmując coraz to większe obszary Polski, Europy, świata. Ksiądz Mirosław uwielbiał jeździć. Kiedy natłok pracy nie pozwalał na dłuższe wyprawy – „wyskakiwał” (jak mówił) na krótko, na kilka dni, na weekend. Posiadał przy

tym szczególną umiejętność maksymalnego wykorzystania czasu, który był Mu dany: zwiedzał bardzo intensywnie i widział dużo.

W 2008 r. Ksiądz Mirosław Nowak został dziekanem dekanatu śródmiejskiego i proboszczem stołecznej parafii Wszystkich Świętych i pełnił obie te odpowiedzialne funkcje przez pięć lat. A w 2013 r. zostało Mu powierzono stanowisko dyrektora Muzeum Archidiecezji Warszawskiej i probostwo kościoła Świętej Trójcy usytuowanego w tym samym zespole architektonicznym. Ksiądz Mirek przejął obowiązki odchodzącego na emeryturę dotychczasowego dyrektora, zasłużonego księdza prałata Andrzeja Przekazińskiego, który kierował muzeum nieprzerwanie przez 35 lat, od momentu powojennej reaktywacji placówki w 1978 roku.

Muzeum Archidiecezji Warszawskiej to instytucja o szczególnej historii. Została otwarta we wrześniu 1938 r. przez prymasa Aleksandra Kakowskiego, ale eksponaty gromadzone jeszcze przed pierwszą wojną światową³. Jesienią 1938 r., po wykupieniu kamienic na Kanonii, zbiory udostępniono publiczności wraz z opracowanymi wcześniej katalogami niektórych fragmentów kolekcji⁴. Ale Warszawa niedługo cieszyła się nowym muzeum. W czasie wojny zostało ono ograbione przez Niemców i zburzone. W powojennej stolicy Polski przez całe dziesięciolecie nie można było reaktywować kościelnej placówki muzealnej. Dopiero dzięki determinacji prymasa Stefana Wyszyńskiego, w 1980 r. muzeum zostało otwarte na nowo, jednak nie w pierwotnym miejscu, a w położonym z dala od centrum dawnym barokowym klasztorze trynitarzy na warszawskim Solcu⁵.

Fot. D. Górnicki

Zabytkowy budynek, odbudowany i urządony ogromnym nakładem pracy, w początkach XXI w. stał się już za mały na pomieszczenie powiększających się zbiorów i nieodpowiedni do nowoczesnych potrzeb wystawienniczych. Zaistniała konieczność pozyskania nowego, większego lokum, odpowiadającego współczesnym standardom muzealnictwa. Okazja ku temu pojawiła się w początku 2. dziesięciolecia XXI wieku. W latach 2012–2015 realizowano projekt *Skarbiec Dziedzictwa Kultury – Bazylika Archikatedralna i Muzeum Archidiecezji Warszawskiej*, który zakładał przeprowadzenie gruntownego remontu katedry oraz przebudowę i adaptację do celów muzealnych sąsiadującego z nią dawnego dworu dziekanów kapituły warszawskiej, zwanego Pałacem Dziekana.

Przed dyrektorem MAW pojawiły się wielkie wyzwania. Priorytetowym zadaniem było przygotowanie nowej siedziby, a więc najpierw projekty i kwestie budowlane, w międzyczasie inwentaryzacja zbiorów, potem przeprowadzka muzealiów i dokumentacji, urządzenie nowej ekspozycji, pozyskanie i zagospodarowanie magazynów. Zespół pracowników był wtedy kameralny: dyrektor, zastępca i kustosz. Przy tak niewielkiej kadrze i niedostatku funduszy ta operacja wymagała nie lada umiejętności organizacyjnych. Nieocenioną pomoc stanowili wolontariusze. Ale jeszcze zanim zostały sfinalizowane prace budowlane, na plebanii na Solcu – w mieszkaniu Księdza, które jednocześnie służyło za chwilowe biuro – kiełkowały nowe pomysły wystaw. I już wtedy Muzeum Archidiecezji Warszawskiej święciło sukcesy na scenie międzynarodowej. W 2015 r. z inicjatywy Księdza Mirosława została zorganizowana wystawa skarbów katedralnych w norweskim Trondheim⁶. Tego samego roku odbyły się pokazy najcenniejszego złotnictwa ze zbiorów MAW na wystawach polskiej sztuki prezentowanej w muzeach narodowych w Pekinie i Seulu⁷.

Jesienią 2015 r., po kilkudziesięciu latach funkcjonowania na Solcu, Muzeum Archidiecezji Warszawskiej wróciło w okolice swojej przedwojennej siedziby na Starym Mieście⁸. Dzięki zdolnościom organizacyjnym i zaangażowaniu Dyrektora, placówka szybko zaznaczyła swą obecność na kulturalnej mapie Warszawy, stając się przyjaznym dla mieszkańców miejscem: spotkań autorskich, wieczorów poezji, promocji książek, prezentacji, koncertów, wykładów, sympozjów naukowych oraz popularnych lekcji dla dzieci i młodzieży⁹. Przede wszystkim jednak muzeum stało się prężnie działającą placówką wystawienniczą. Od momentu przeprowadzki na Dziekanię, czyli w ciągu pięciu lat, Ksiądz Nowak wraz z zespołem, powiększonym o kolejne trzy osoby, zorganizował ok. 40 wystaw, w tym kilkanaście pokazów dużych i szczególnie ważnych. W muzealnych salach została m.in. przypomniana twórczość znakomitych polskich artystów: Gustawa Zemły¹⁰, Józefa Czapskiego¹¹, Marii Hiszpańskiej-Neumann¹², Alfonsa Karnego¹³, Jerzego Tchorzewskiego¹⁴, Czesława Rzepińskiego (sfinalizowana już po śmierci Księdza, ale zaplanowana przez Niego i omówiona z Rodziną artysty i właścicielami dzieł)¹⁵. Dyrektor nawiązał też współpracę z zagranicą, przede wszystkim z paryską Galerią Roi Doré, specjalizującą się w promowaniu współczesnej sztuki polskiej za granicami kraju. Wspólnie z Galerią zorganizował na Dziekaniu ciekawe i intrygujące wystawy: „Sztuka krzyża, krzyż w sztuce”¹⁶, „Apokalipsa”¹⁷ oraz „Beksiński. In hoc signo vinces”¹⁸. Ta ostatnia prezentacja pokazuje, że Ksiądz

Nowak nie bał się wyzwań, sięgał po ważne tematy, czasem trudne, kontrowersyjne i – zdawałoby się – ponad miarę naszego małego muzeum.

Największym sukcesem Księdza Mirka była z pewnością warszawska odsłona wystawy Michaela Willmanna pt. „Willmann w Warszawie”, przygotowana i zrealizowana dzięki znakomicie układającej się współpracy z Muzeum Narodowym we Wrocławiu oraz Mt 5,14 / Muzeum Jana Pawła II i Prymasa Wyszyńskiego¹⁹. Jej organizację poprzedziły wizyty we Wrocławiu, długie rozmowy i konsultacje. Pomysł Księdza Mirka zakładał prezentację złożoną z dwóch dopełniających się części. Były to właściwie dwie ekspozycje: „Willmann encore. Męczeństwa Apostołów” w filii Muzeum Mt 5,14 na Placu Bankowym w Warszawie i „Willmann. Opus minor” w siedzibie Muzeum Archidiecezji na Dziekanii. Obu towarzyszył znakomicie opracowany wspólny katalog. Ksiądz Mirek otworzył tę wystawę tuż przed Bożym Narodzeniem 2020 roku. W styczniu zdążył jeszcze osobiście rozwieźć katalogi do zaprzyjaźnionych parafii, które użyczyły dzieł na wystawę. A w lutym już był w szpitalu... Majowego finisażu nie doczekał. Ta wystawa, niewątpliwie najlepsza, najważniejsza w muzealnym dorobku Księdza Mirka, została przez zwiedzających określona Jego testamentem.

Trzeba dodać, że wszystkim dużym wystawom organizowanym przez Księdza Nowaka towarzyszyły dopracowane w szczegółach katalogi i plakaty. O teksty, zdjęcia i całą stronę edytorską Dyrektor bardzo dbał, dobierając odpowiednich autorów. Dbął też o to, by przyciągnąć do muzeum gości i by zwiedzający czuli się u nas dobrze. Czuwał, by przed wernisażami wszystko było dopięte na ostatni guzik. I żeby muzeum tętniło obecnością ludzi.

Troska o wizerunek muzeum to także upowszechnianie wiedzy o zbiorach. Odbывało się to poprzez organizowane przez Dyrektora wykłady, ale też poprzez udział w wystawach zewnętrznych. Kierowana przez Księdza Nowaka placówka na tym polu ma liczne osiągnięcia. Obiekty z Muzeum Archidiecezji Warszawskiej były prezentowane na wielu ważnych wystawach krajowych w dużych muzeach, m.in. w Muzeum Narodowym w Poznaniu, Galerii Manggha w Krakowie, muzeach w Chełmie, Bytomiu, Jeleniej Górze, Gliwicach, Przasnyszu i w Warszawie – w Muzeum Narodowym, na Zamku Królewskim i w Muzeum Literatury, poza tym w muzeach diecezjalnych w Poznaniu, Łomży, Sandomierzu i Siedlcach. Ksiądz Nowak kontynuował też współpracę z zagranicą. Do wcześniej wymienionych Trondheim, Pekinu, Seulu i Paryża, ostatnio doszło Montricher w Szwajcarii (Fondation Jan Michalski pour l'écriture et la littérature), w którym Ksiądz zaprezentował międzynarodowej publiczności pochodzący z MAW obraz Józefa Czapskiego zatytułowany *Na wystawie De Staela*²⁰.

Ksiądz Mirosław bardzo dbał o zbiory muzealne. W czasie jego dyrektorowania zasoby muzeum powiększyły się o ok. 1000 eksponatów, w tym o dzieła wybitne, o szczególnym znaczeniu jak: rycina graficzna Michaela Willmanna *Wizja św. Bernarda z Clairevaux*, barokowa rzeźba *Matka Boża Loretańska*, obrazy Józefa Simmlera *Ostatnia Wieczerza* i Jacka Malczewskiego *Wizja Ezechiela*, dzieła Marii Hiszpańskiej-Neumann, interesujące ikony, gipsy Zofii Trzczińskiej-Kamińskiej. Od początku działalności w nowej siedzibie MAW prowadzi systematyczną digitalizację zbiorów.

Z inicjatywy Dyrektora zostały zapoczątkowane prace konserwatorskie przedmiotów złotnictwa, zabytkowych zegarów i obrazów. Działając jako dyrektor Muzeum Archidiecezji Warszawskiej, a jednocześnie jako Konserwator Diecezjalny, ksiądz Mirosław zainicjował przeprowadzenie w siedzibie muzeum w roku 2019 gruntownej konserwacji gotyckiego *Krucyfiksu Baryczkowskiego* z Archikatedry Warszawskiej, obiektu niezwykle ważnego dla naszego miasta.

Taka wyliczanka zasług wydaje się może sucha, ale dowodzi, że siedem lat dyrektorowania Księdza Mirosława Nowaka, w tym pięć już w nowej siedzibie na Dziekanii, to piękna karta w historii Muzeum Archidiecezji Warszawskiej. Stało się ono pod jego kierownictwem nowoczesną, prężnie działającą placówką. Ksiądz stworzył też zgrany i oddany zespół pracowników i bardzo dbał o przyjazną atmosferę w pracy.

Muzeum było najważniejszym miejscem aktywności Księdza Mirosława Nowaka na polu historii sztuki, ale jednocześnie spożytkowywał on swą wiedzę i doświadczenie muzealnicze w pełnieniu wielu innych ważnych funkcji. Od 2013 r. był członkiem Komisji Architektoniczno-Artystycznej Archidiecezji Warszawskiej. W 2016 r. został konsultorem Rady ds. Kultury i Ochrony Dziedzictwa Kulturowego Konferencji Episkopatu Polski. Rok później współorganizował w Mszczonowie konferencję naukową, poświęconą statusowi muzeów kościelnych pt. „Muzea kościelne wobec nowych wyzwań”. Warto się przy niej chwilę zatrzymać.

Konferencja, której organizatorami były Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów oraz Rada ds. Kultury i Ochrony Dziedzictwa Kulturowego Konferencji Episkopatu Polski, została zorganizowana przy wsparciu Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Była spotkaniem dyrektorów, kustoszów i pracowników merytorycznych z muzeów kościelnych i świeckich Polski i zagranicy (Włochy, Albania, Czechy, Litwa) poświęconym wymianie doświadczeń i określeniu roli oraz zadań muzeów kościelnych, a także ich relacji w stosunku do prawa państwowego. W trakcie trwania obrad zostało powołane Stowarzyszenie „Muzea i Skarbce Kościelne Ars Sacra”, którego przewodniczącym został ks. Andrzej Rusak, dyrektor Muzeum Diecezjalnego w Sandomierzu, a funkcję wiceprzewodniczącego objął Ksiądz Mirosław Nowak.

W 2018 r. doszła Księdzu Mirkowi jeszcze jedna funkcja – został Pełnomocnikiem ds. Zarządzania i Opieki nad Kolekcją im. Jana Pawła II Fundacji Carroll-Porczyńskich. Mimo tak wielu obowiązków znajdował zawsze czas na pracę naukową, brał udział w licznych konferencjach naukowych w kraju i za granicą, podczas których wygłaszał referaty na tematy związane ze sztuką i ochroną dóbr kultury. Był autorem książek i artykułów naukowych, popularnonaukowych oraz not katalogowych i wypowiedzi prasowych związanych z organizowanymi w MAW wystawami. Prowadził własne badania naukowe.

I w tym ogromnym natłoku pracy Ksiądz Mirek zawsze miał czas dla drugiego człowieka – czas na uśmiech, pasterką radę. Czas na spotkanie z pracownikami, by swobodnie, po przyjacielsku porozmawiać, podzielić się refleksjami, usiąść do wspólnego stołu w okresie świątecznym, przełamać się opłatkiem, nawet gdzieś razem wyjechać. Dobry i prawy człowiek. Taki to był nasz Dyrektor...

Streszczenie: 11 kwietnia 2021 r., po długim i ciężkim zmaganiu się z wirusem COVID-19, zmarł ksiądz dr Mirosław Nowak, teolog, historyk sztuki i muzealnik, Konserwator Archidiecezjalny i dyrektor Muzeum Archidiecezji Warszawskiej. Ksiądz Mirosław w latach 1982–1987 studiował historię sztuki na Wydziale Historycznym Uniwersytetu Warszawskiego i równoległe filozofię oraz teologię w Wyższym Metropolitalnym Seminarium Duchownym. W 1990 r. przyjął święcenia kapłańskie. Przez całe życie umiejętnie łączył pracę duszpasterską z zawodem historyka sztuki. W latach 1998–2008 kierował Biblioteką Wyższego Metropolitalnego Seminarium Duchownego w Warszawie. Prowadził badania nad sztuką baroku i w 2006 r. obronił pracę doktorską nt. kaplicy bł. Czesława przy wrocławskim

kościółce dominikanów. Pełnił wiele ważnych funkcji ogólnodiecezjalnych. Rok 2013 był dla księdza Mirosława Nowaka przełomowy – został dyrektorem Muzeum Archidiecezji Warszawskiej. Pełnił tę funkcję przez 7 lat, do swojej śmierci. W tym czasie przeprowadził muzeum do nowej, obszernej siedziby w centrum warszawskiego Starego Miasta, urządził ekspozycję stałą i stworzył prężną placówkę kulturalną o dużym znaczeniu. Organizował w muzeum wykłady, pokazy i prezentacje autorskie, koncerty i sympozja. Nawiązał kontakty z innymi placówkami muzealnymi w kraju i za granicą, zorganizował ok. 40 wystaw czasowych, w tym największą i najciekawszą – barokowego mistrza śląskiego Michaela Willmanna. Muzeum Archidiecezji Warszawskiej żegna dobrego człowieka i wspaniałego dyrektora.

Słowa kluczowe: ks. Mirosław Nowak, Muzeum Archidiecezji Warszawskiej, Solec, Dziekania 1, wystawa Michaela Willmanna, Stowarzyszenie „Muzea i Skarbcze Kościelne ARS SACRA”.

Przypisy

- ¹ M. Nowak, *Dekoracja wystroju kościoła karmelitanek bosych pod wezwaniem Niepokalanego Poczęcia NMP w Lublinie*, „Ikonotheka” 1993, nr 5, s. 139-166.
- ² M. Nowak, *Kaplica błogostawionego Czesława we Wrocławiu*, Warszawa 2011.
- ³ J. Marlewska, *Pinakoteka płocka i jej twórca*, „Notatki płockie” 1989, t. 34, nr 2(139), s. 32-40.
- ⁴ M. Walicki, *Otwarcie Muzeum Archidiecezjalnego w Warszawie*, „Biuletyn Historii Sztuki i Kultury” 1938, R. 6, nr 3, s. 296-297.
- ⁵ K. Burek, *Muzeum Archidiecezji Warszawskiej*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 1987, nr 54, s. 14-145; Ks. A. Przekaziński, *Wdzięczność*, w: *Świadcтво wspólnoty. Pamiątka jubileuszu dwudziestolecia powojennego Muzeum Archidiecezji Warszawskiej (kwiecień 1080 – kwiecień 2000)*, K. Burek (red.), Warszawa 2000, s. 3.
- ⁶ „Złote Ogniwa. Dwie katedry, dwa narody”, Katedra Nidaros w Trondheim (Norwegia), 04.2015-04.2016.
- ⁷ „Skarby z Kraju Chopina. Sztuka polska od XV do XX wieku”, Chińskie Muzeum Narodowe w Pekinie, 6.02-10.05.2015; „Sztuka polska – niezłomny duch”, Muzeum Narodowe Korei w Seulu, 4.06-30.08.2015.
- ⁸ E. Korpysz, *Muzeum Archidiecezji Warszawskiej pod nowym adresem*, „Stolica” 2016, nr 6-7, s. 52-54.
- ⁹ Eadem, *Muzeum Archidiecezji Warszawskiej, historia i współczesność. Dwa lata działalności w nowej siedzibie*, w: *Muzea kościelne wobec nowych wyzwań. Materiały konferencji zorganizowanej w dniach 18-20 października 2017 r.*, Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów, Warszawa 2019, s. 337-353.
- ¹⁰ Gustawa Zemła „Wrota Miłosierdzia”, Cykl »Caritas«, MAW, 06-09.2016; oraz „Gustaw Zemła. Rzeźby”, MAW, 09.10-01.12.2019.
- ¹¹ „Czapski dzisiaj. Malarstwo i rysunek. Prace ze zbiorów Muzeum Archidiecezji Warszawskiej”, MAW 10.10.2017-28.01.2018.
- ¹² „W cieniu Krzyża, w blasku zmartwychwstania. Stulecie urodzin Marii Hiszpańskiej-Neumann (1917-1980)”, MAW, 27.10.2017-4.03.2018.
- ¹³ „Alfons Karny. Oblicza. 30 rocznica śmierci artysty”, MAW, 18.10-01.12.2019.
- ¹⁴ „Jerzy Tchórzewski. Inne spojrzenie. Prace z kolekcji prywatnych”, MAW, 5.12.2019-01.03.2020.
- ¹⁵ „Czesław Rzepiński. Pejzaż ojczysty”, MAW, 01.06-05.09.2021.
- ¹⁶ „Sztuka krzyża, krzyż w sztuce”, wystawa paryskiej Galerii Roi Doré w Muzeum Archidiecezji Warszawskiej, MAW, 23.03-30.09.2017.
- ¹⁷ „Apokalipsa (Dürer, Lebenstein, Majka)”, MAW, 29.05-29.09.2019.
- ¹⁸ „Beksiński. In hoc signo vinces”, MAW, 30.05-30.09.2018.
- ¹⁹ „Willmann w Warszawie: Willmann encore. Męczeństwa Apostołów”, Mt 5,14 / Muzeum Jana Pawła II i Prymasa Wyszyńskiego, 01.12.2020-16.05.2021; „Willmann. Opus Minor”, MAW, 21.12.2020-16.05.2021.
- ²⁰ „Józef Czapski. Malarz i pisarz”, Fondation Jan Michalski pour l'écriture et la littérature (Szwajcaria), 3.10.2020-17.01.2021.

dr Ewa Korpysz

Doktor nauk humanistycznych, absolwentka IHS UW; wieloletni pracownik i kierowniczka fototeki IHS, (1982–1985) pracownik Działu Oświatowego w Zachęcie, (1996–1998) adiunkt w Galerii Sztuki Średniowiecznej MNW, (od 1995) współpracownik WSP, (od 2013) kurator zbiorów MAW; wykładowca na UW, UKSW i uczelniach prywatnych; prowadzi badania nad kamieniarką gotyku i renesansu oraz kulturą artystyczną dawnej Warszawy; autorka wielu artykułów naukowych, not słownikowych i katalogowych oraz haseł, m.in. w: „Kwartalniku Architektury i Urbanistyki”, „Ochronie Zabytków”, „Przeglądzie Wschodnim” i „Biuletynie Historii Sztuki”; stypendystka Istituto Italiano di Cultura i Fundacji Lanckorońskich; laureatka Konkursu im. Ks. Prof. Szczęsnego Dettloffa; uhonorowana odznaczeniami: „Za zasługi dla Warszawskiego Stowarzyszenia Plastyków”, „Za zasługi dla Archidiecezji Warszawskiej” oraz honorową odznaką „Zasłużony dla Kultury Polskiej”; e-mail: e.m.korpysz@gmail.com

Word count: 3 135; **Tables:** –; **Figures:** 2; **References:** 20

Received: 07.2021; **Accepted:** 07.2021; **Published:** 08.2021

DOI: 10.5604/01.3001.0015.0682

Copyright©: Some rights reserved: National Institute for Museums and Public Collections. Published by Index Copernicus Sp. z o.o.

This material is available under the Creative Commons – Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0). The full terms of this license are available on: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/legalcode>

Competing interests: Authors have declared that no competing interest exists.

Cite this article as: Korpysz E.; MUZEALNIK Z POWOŁANIA. KSIĄDZ KAN. DR MIROŚLAW NOWAK (1961–2021) – DYREKTOR MUZEUM ARCHIDIECEZJI WARSZAWSKIEJ. *Muz.*, 2021(62): 173-178

Table of contents 2021: <https://muzealnictworocznik.com/issue/13664>